

Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Поморський університет в Слупську
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілицького в Освенцімі
Університет прикладних наук в м. Ельблонг
Пряшівський університет
Мукачівська міська рада
Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Становлення особистості: персоногенетичний контекст

Збірник тез доповідей

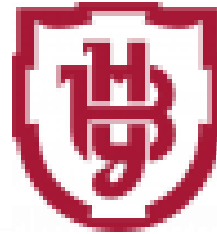
II Міжнародної науково-практичної
конференції

Україна, Мукачево
23-24 квітня 2024 р.

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Department of Psychology
Mukachevo City Council
Volyn National University named after Lesya Ukrainka
Pomeranian Academy in Slupsk

 Akademia
Pomorska
w Slupsku

Personality Formation: Personogenetic Context

Collection of theses

Mukachevo
April 23-24, 2024

Список використаних джерел

1. Innovations in learning technologies for English language teaching / ed. by Gary Motteram.
– London: British Council, 2018. – 201 p.

УДК 376.091.21:616.896(043.2)

ЧЕКАН О. І.

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри дошкільної та спеціальної освіти
Мукачівського державного університету;
вчитель-логопед логопедичного пункту
управління освіти, культури, молоді та
спорту виконавчого комітету
Мукачівської міської ради

**АУТИЗМ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА: КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНІ
АСПЕКТИ**

Аутизм – це нейророзвитковий розлад, який значно впливає на спілкування, соціальні взаємодії та поведінку особи. З розширенням глобалізації та зростанням міжкультурних контактів, питання інтеграції осіб з аутизмом у різноманітні соціокультурні середовища стає все більш актуальним. Особливу увагу заслуговують комунікативно-когнітивні аспекти міжкультурної комунікації, які відіграють ключову роль у взаєморозумінні та адаптації осіб з аутизмом у суспільстві.

Особи з аутизмом часто зіштовхуються з викликами у мовленнєвій та невербальній комунікації, що включає труднощі з підтриманням розмови, розумінням невербальних сигналів та вираженням емоцій. Ці особливості стають ще більш помітними у міжкультурних контекстах, де комунікаційні норми та звичаї можуть різнитися від знайомих особі з аутизмом.

Когнітивні особливості, такі як специфічні інтереси та унікальні способи обробки інформації, відіграють важливу роль у сприйнятті та адаптації до культурних відмінностей особами з аутизмом. Здатність до глибокого зосередження може сприяти кращому розумінню та прийняттю культурних особливостей, але також може становити бар'єр, коли культурні норми вимагають гнучкості у поведінці та мисленні.

Інклюзивна освіта відіграє вирішальну роль у підтримці та інтеграції осіб з аутизмом. Важливо забезпечити навчальні програми, які враховують культурну різноманітність та включають методики розвитку комунікативних навичок у міжкультурному контексті. Педагоги повинні мати доступ до ресурсів та навчань, щоб ефективно працювати з дітьми з аутизмом, забезпечуючи їм розуміння та повагу до культурних відмінностей.

Інтеграція осіб з аутизмом у міжкультурній комунікації вимагає злагоджених зусиль педагогів, батьків та всього суспільства. Важливо створити середовище, яке сприяє розумінню та прийняттю різноманітності, та забезпечує

необхідну підтримку особам з аутизмом для їх розвитку та адаптації. Рекомендується впроваджувати програми міжкультурної освіти в навчальні плани та сприяти побудові інклюзивного суспільства, де кожна особа, незалежно від своїх особливостей, має можливість до самореалізації та взаєморозуміння.

Список використаних джерел

1. Блейлер Е. Аутистичне мислення. *Хрестоматія з загальної психології. Психологія мислення* / за ред. Ю. Б. Гіппенрейтер, В. В. Петухова. Київ: Вид-во МДУ, 1981. С. 112–125.
2. Дефектологічний словник: навчальний посібник / за ред. В. І. Бондаря, В. М. Синьова. Київ: МП Леся, 2011. 528 с.

УДК 378.013:378.011.3-057.175(043.2)

ЯКОВИЦЬКА Л. С.
доктор психологічних наук, професор
Національний авіаційний університет

ЗМІСТ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

В умовах військового стану система вищої освіти в Україні потребує всебічно розвинених соціально активних викладачів, які спроможні працювати в невизначених умовах, оскільки саме їх діяльність забезпечує інтелектуальний та духовний розвиток студентської молоді, становлення особистості та формування професійної компетентності майбутніх фахівців різних галузей. Викладач є рушійною силою інновацій в освітній галузі, а тому темп та структурний зміст модернізації вищої школи залежать насамперед від інтелектуальних, професійних та особистісних якостей професорсько-викладацького складу університету.

Узагальнюючі різні погляди на структуру педагогічної діяльності викладача вищої школи, бачимо що найчастіше виділяють: когнітивний, дослідницький, конструктивний, організаційний, комунікативний та рефлексивний компоненти. Визначені компоненти автори характеризують наступним чином.

Когнітивний компонент визначається чіткою сформованістю загальнонаукових, психолого-педагогічних, методичних умінь та навичок. До його критеріїв необхідно віднести когнітивні знання, когнітивні вміння та навички [1]. Когнітивні вміння в психології найчастіше визначаються як підтвержені (демонстровані) здібності особистості застосовувати знання при вирішенні завдань, готовність людини, зумовлена досвідом, навичками та знаннями, досягати свідомо поставленої, хоча і ускладненої умовами діяльності, мети. Когнітивний компонент професійної діяльності викладача – це сукупність професійних, часто вузько направлених, знань, умінь та навичок,

KURITNYK I., KRAVCHENKO T.	INNOVATIVE EDUCATIONAL METHODS FOR SCIENTIFIC COMMUNICATION TRAINING	117
МОРГУН А. В., ПЕТРОВА А. В.	ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: РОЗВИТОК, АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ	119
RAIKHEL A. M., BILAK M. V.	SOME INSIGHTS ON SOCIAL AND EMOTIONAL LEARNING IN LANGUAGE CLASSROOMS	121
ТЕЛИЧКО Н. В.	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ВІЗУАЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ PINTEREST ЯК ІННОВАЦІЙНОГО ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ГОВОРІННІ	123
ЧЕКАН О. І.	АУТИЗМ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА: КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНІ АСПЕКТИ	125
ЯКОВИЦЬКА Л. С.	ЗМІСТ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ	126

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>